

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Dominicanorum recentium futuritionis contingentium formalis
constitutio exploditur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

Verum ut ex argumento constet, eadem vis eius est, etsi scientia utraque in Deo sit, & contingens à voluntate creata apponendum; imò etsi sola scientia in Deo præcedat, & extrinseca sola purificatio conditionis apponatur. Cum enim, ut diximus, conditione apposta, nequeat contingens absolute non esse, nisi scientia conditionata Dei, quæ supponitur, deficiat, falsave reddatur, atque implicet utrumque, nulla potentia eis antecedenter, & pro natura priori politis fieri potest, ut cum eis à creatura decreti cogniti sub ea conditione ponatur omisso: sin verò, vel id fieri aliqua potentia absolute potest, etsi utraque in Deo decreto absolute scientia præcedat, omitti à se decretum absolute posse cognosceret: quare neque si omittente velit decretum, conabitur in impossibile cognitum, ut impossibile: obiectio ergo specialem contrascientiam Dei mediam de suis actibus contingentibus difficultatem non habet; sed æque omnem scientiam mediam de conditionatis contingentibus nostris impugnat: quare communis solutio erit occurrendum, quam fusius dabimus controu. 7. de decreto collatio auxiliij efficacis, & scientia, qua reguletur, disputantes. Breui nunc respondeo: scientiam illam conditionatam, quæ physice præcedit, purificationem conditionis, & contingens absolute quod sub ea fore, repræsentat, connexam de se adhuc purificata conditione physice non esse; sed solum cum suo conditionato obiecto, eiusque ratione, & connexione (quæ solum consequens est) cum absolute contingenti connecti: quare, & necessitate, & connexione consequente solum. Item ratione futurationis conditionata, cum qua uti suo obiecto connectitur, dependentiam habet à contingenti absolute, cum purificatur conditio. Si enim tunc absolute non apponeretur contingens, futurius conditionata, ac subinde nec scientia conditionata, non foret: quare & scientia ipsa ab absolute contingente in sui positione, & existentia pender, potuitque impediri, ne esset, ac præcederet pro priori, quo fuit, ac præcessit: quocirca neque absolute contingentis potest libera positioni obesse, quam in alio ordine exercitiam supposuit, ut in alio præcederet: neque usquam in casu dicto potestas ad coniungendum duplex contradictorium, antecedens admittitur. Mutuum verò hanc causalitatem, & diuersum genus utriusque explicare, æque à nonnullis difficultatibus expedire loci proxime citati proprius est.

QVÆSTIO IV.

An futura absoluta, etiam contingentia, secundum se, qua talia, diuinam terminent cognitionem, sintque proinde obiecta saltem materialia ipsius?

DE absolute existentibus de presenti dubium non est, quin diuina cognitione attingantur secundum se, sintque proinde ipsius materialia saltem obiecta: quia de eis nulla potest esse, vel difficultatis vel æquiuocationis, aut paralogismi occasio, ut omni scientia Dei non repræsentari iudicetur: cum actu in se sunt, ac entitatem, & veritatem metaphysicam cum ente conuertibilem habeant, extra quam nullam veritatem cognoscibilem, atque enunciabilem aliqui recognoscunt: licet ex hoc eorum iudicio difficultas illa contra scientiam diuinam Deique ipsius immutabilitatem, grauius recentiorum sententia humana naturali ratione insolubilis, acuat; & augetur: inquirimus autem in presenti solum an futura, nondum in sua propria duratione existentia terminent diuinam cognitionem, sintque secundum se, & ut futura nondum, relatè ad durationem creatam successiuam durationem, existentiam absolutam haben-

tia obiecta saltem materialia illius: ut (sicut in præcedentibus de possibilibus, & futuris sub conditione obiectis) à quæstionibus de medijs, tam materialibus, quam formalibus, seu determinatijs dignæ scientiæ, ut circa futura ipsa veretur, postmodum rectè methodi causa instruendis abstrahamus.

2. Futurum autem omne, creatum necessario est: cum, quicquid diuinum est, siue ex prædictis necessarijs, siue contingentibus eadem Dei æternitate indiuisibili, ac tota simul ab æterno & in æternum sit, ac duret: cum autem creata omnia, & singula esse, & existentiam actualem in se independentem à Dei decreto libero aliquo habere non possint: sit, ut futura omnia absolute contingentia, & libera sint: quia decreti diuini libertatem exercitiam supponunt, à qua libere & contingentem existentia secundario denominantur: sicuti, & causarum, & facultatum arbitrio & libertati nostræ subditarum opera libera, & contingentia sunt, ac dicuntur respectu, nostræ etiam voluntatis, sine cuius exercitio antecedenti non sunt, & à quo secundario libera & contingentia denominantur. Quoniam vero libertas, & contingentia illa secundaria à præuio exercitio libertatis diuinæ futuris omnibus (seu à causis necessarijs secundis, siue à causis secundis liberis, mediate, vel immediate, oriuntur) conueniunt, ut hæc ab illis diuidantur, ratio & causa esse non potest: cum autem specialis sit in his, ex libertate, quam à voluntate creata etiam specialiter habent, quæ non in illis, difficultas, seorsim propterea à Theologis examinanda: futura contingentia, & libera specialiter ex libertate arbitrij creati, ab alijs diuidendo, futura contingentia, & libera absolute; alia vero reliqua futura necessaria Theologi nominantur, in presenti ergo quæstione de futuris, solum qua futuris, & qua, tam futura necessaria, quam libera, & contingentia respectu nostræ libertatis, in eis continentur, inquirimus, ut communem utrique difficultatem examinemus.

CERTAMEN I.

Dominicanorum Recentium futurationis contingentium formalis constitutio exploditur.

1. **R**ecentiores Dominici Thomistæ, quos refert Hieronymus Viues (& ipse Dominicus Thoma) de primatu diuinæ libertatis aduersus scientiam mediam d. 1. & d. 10. & d. 18. asserunt contingentium futurationem puram formaliter, dicere quidem futuri de presenti negationem absolutam, non autem absolutam eius existentiam pro ulteriori duratione; sed determinationem anteriori duratione, ut absolute existat pro posteriori. Hanc sententiam idem Viues citatis locis amplectitur, multisque stabilire conatur argumentis. Porro determinationem hoc futuris, ut existant posterius, decretum Dei de eius futuratione in sua & suorum sententia dicit esse Viues, citata d. 1. nu. 30. & nu. 118. Et hanc sane sententiam præfati Dominici Recentiores consecrariam doctrinæ suæ de auxiliorum efficacia, & scientiæ medietate tenent; cum tamen nihil suarum sententiarum referat: etsi enim futuri rei posteriori existentia inadæquate, iuxta communem omnium aliorum sententiam, ipsa terminorum apprehensione notam, formaliter constitueretur, dummodo ad eam pro ea decretum illud Dominicanum necessarium eius principium admitteretur, satis pro suis sententijs haberent: sed, cum tantis iter suarum harum doctrinarum difficultas, maioris adhuc stare volunt, ut aliò pugnam diuertant: quo, non bene solum (ut vulgo iactatur) sed, male etiam soluturos pignora non dolere nobis frequenter probent.

2. Et quanquam, neque decreta eiusmodi ad rei futurationem admittenda sint, (ut sequentibus disputationibus monstrabimus) eis tamen admissis, nequaquam illis contingentium futurationem formaliter constitui ex eisdem eorum principijs ostenditur. Primo: quia rei futuri-
non

non minus dicitur existentiam rei pro vltiori duratione, quam esse rei præfens, eius existentiam actu, & de præfenti in hac præfenti duratione: atqui decretum non est rei existentia tempore præfenti: ergo nec inadæquate rei de futuro existentia, vel futuritio. Maior est certa: Nam verbi substantiui significatum quous inflexionis, seu coniugationis suæ tempore, siue præfenti, siue præterito, siue futuro idem omnino est: atq; cum de præfenti dicitur *contingens est*, dicitur, & significatur eius contingens existentia, idque est eius significatum: ergo, cum dicitur *erit*, substantiuo eodem verbo de futuro, dicitur eius existentia pro vltiori duratione, non minus quam existentia rei de præfenti indicatui modi prolato, quo de ea dicitur futuritio. Minor item probatur primo: quia decretum de existentia, duratione vltiori contingens, non magis eius est existentia vltiori: quam decretum de eius existentia præfenti præfens, & actualis eius existentia sit: atqui decretum de eius existentia de præfenti, illius existentia de præfenti, per vos non est: ergo nec decretum de eius existentia vltiori duratione eiusdem existentia vltiori duratione erit.

3. Secundo: quia posito decreto de rei existentia, pro quavis duratione, sublatæque per impossibile rei existentia pro illa non intelligitur res esse pro ea duratione, siue esse de præfenti, præterito, vel futuro: ergo nec decretum est existentia rei pro illa, nec eius præfentia formalis, futuritio, aut præterito. Tercio: per hoc decretum est de rei futuritione: ergo, cum effectus sit, futuritio rei est decreti effectus, & obiectum: atqui decretum, nec obiectum, nec effectus sui ipsius est: ergo neque est eius futuritio. Confirmatur: ex decreto efficaci de existentia de præfenti, siue præfentia rei in essendo: quæ, quia eius effectus, & obiectum est in decreto sui stare nullatenus potest: quod etiam verum est, et melius sapiens, aut minus male desipiens, affectus decretum illud esse non de futuritione. adæquate sumptis, sed de existentia rei pro duratione vltiori. Minus inquam desipiens: nam futuritio per hoc negationem futuri de præfenti formaliter includit: quare decretum de existentia rei tempore vltiori, non est decretum futuritionis: sed partis, vt summum, vnius ex duabus, quibus futuritio constituitur. Vnde quarto arguitur: neque eo posse, quoad partem illam, decreto formaliter futuritionem constitui: quia rei non esse de præfenti, quod altera futuritionis rei pars est, decreto de eius non esse, siue non existentia de præfenti, quam causat, neque inadæquate constituitur: sed rei non esse, siue non existentia intrinsece rei, quæ ab illo causatur: ergo neque decreto de existentia inadæquate posita, quam causabit adhuc inadæquate, constituitur futuritio: sed existentia ipsa intrinseca rei per illud causanda. Probatur consequentia, quia non dicit futuritio stricta, & pura, magis intrinsece non esse nunc, quam esse postea. Confirmatur: Nam non effectum rei, quam dicit futuritio, non tollitur formaliter decreto de eius existentia de præfenti, & nunc, sed sola intrinsece rei existentia negatione nunc, & intrinsece esse de præfenti: ergo esse rei postea, quo non effectus rei tunc formaliter pelleretur, siue cuius formalis expulsiōne non intelligitur formalis rei futuritio, solo esse & existentia intrinsece rei constituitur formaliter non autem decreto adhuc de eius existentia postea.

4. Quinto arguitur, & confirmatur vltius: quia futuritio dicit formaliter realem formalem transitum rei de non esse nunc ad esse postea: atqui realis hic formalis transitus de non esse nunc ad esse postea, nequit esse nisi transire ad oppositum reale formale contradictorium: ergo neque esse potest per decretum de eius rei existentia postea. Probatur consequentia: nam reliqua sunt nota: decretum de rei esse, siue de existentia postea non est reale formale contradictorium oppositum illi non esse, siue non existentia rei de præfenti, à qua ad extremum contradictorium essendi, siue existentia postea transitus futuritio est: ergo, nec potest esse per decretum de rei existentia postea realis formalis transitus de non esse, seu non existentia rei nunc, ad esse seu existentiam rei postea, quam dicit formaliter eius futuritio: quare neque in eo decreto rei formalis futuritio formaliter adhuc inadæquate, constituitur potest: quod rursus inuerso huius transitus formalis ordine à decreto existentia rei postea (in quo aduersarij patrem, vt minimum, futuritionis eius formaliter constituitur) ad decretum de negatione existentia rei nunc, siue ad decretum de eius existentia nunc negationem,

Christoph. de Orrego, de Deo Vno. Tomus I.

quæ solum contrarie, vel contradictorie realiter formaliter opponuntur. Confirmari potest: debet enim proinde non esse rei nunc, per decretum de eius non existentia seu negationem decreti de eius existentia nunc formaliter constitui: quod aduersarij negant, ac non esse rei nunc, siue negatione existentia de præfenti formaliter ex ea parte constitui aliter in consequenter.

5. Sexto arguitur: Nam, etsi decretum illud sit determinatum, seu determinatio futuritionis rei, siue, vt res sit postea, quod est pars futuritionis, tamen aliunde nequit esse adhuc quæ ad eam partem futuritio in quocumque esse rei postea, & non esse nunc, quæ futuritio claudit, formaliter constituatur. Probatur: quia decretum illud nunc formaliter realiter est: ergo si id reale formale esse rei sit, & per quod realiter formaliter adæquate res transit ad esse nunc, & pro nunc transit ad esse formaliter, quo desinat realiter formaliter non esse. Pater quia posita reali formali forma adæquate essendi implicat pro eodem instanti quo posita est, rem non esse: atqui posita est nunc, per vos, decreto hoc existentia rei postea forma adæquate existentia rei, siue essendi rem postea: ergo implicat nunc rem non esse. Confirmatur: quia ex eo, quod negatio existentia rei forma adæquate sit non existendi, & nunc sit, implicat rem non nunc non esse: ergo, si decretum forma adæquate sit essendi rem, & nunc sit, implicabit rem nunc non esse. Vergetur: quia implicat coniungi in eodem instanti, ac simul formam adæquatam essendi rem absolute, pro quocumque instanti talis absolute sit cum forma non essendi adæquate pro quocumque instanti talis sit: coniungitur enim necessario duplex pro eodem instanti contradictorium. Confirmatur vltius: quia inter formas, quæ simul sunt, nequit esse transitus temporarius rei ab vna ad aliam, quem dicit futuritio. Nec satis est decretum illud esse formam adæquatam existentia rei postea, ac proinde non posse rem nunc existentem, & in esse formaliter constitutur: sed solum postea: sicut in nostra sententia simul existunt ab æterno decreta determinatiua existentia rei præfentis pro nunc, & non existentia anteriori tempore, vel posteriori, sine vlla contradictione, aut destructione futuritionis, aut præteritionis rei in his est, & instantia, & solutio. Principia enim contradictoriorum, pro diuersis tamen durationibus, vt sunt decreta illa, sibi non repugnant, & contradicunt: ac proinde simul esse possunt, secus formæ adæquate contradictoriorum.

6. Solutio etiam inanis est: vel enim duratio sequens assert aliquid, quo formaliter saltem inadæquate res sit, transeatque ad esse pro nunc, à non esse pro nunc, vel nihil assert: si assert, illud est forma, ad quam transibit pro ea duratione: si nihil, quia decretum est forma adæquate essendi tunc, & essendi ac transeundi nunc, forma erit, cum nunc est; duratio enim cum aduenit solum facti durare rem pro suo nunc, atque ad eum solum effectum formalem præstandum expectatur, non vero ad alios aliarum formarum effectus præstandos, nisi, vt ipsa forma, & subiectum, si diuersum ab illa sit, coexistant: vt ad effectum formalem seu compositum tunc ponendum oportet: quare ex eo, quod albedo adæquate forma sit constitutus album, in quavis duratione deprehendatur, inferitur legitime album constitutum formaliter esse, pro quacumque duratione in subiecto sit, existentia vero, seu esse rei cum à re vel non differat, vel sit eius primus actus non supponens rem in actu, sed omnino illam à pura potentia, in qua solum ad eam actus supponitur, extrahens, si quacumque duratione talis esse deprehendatur rem facit formaliter esse & transire formaliter à non esse ad esse, in quavis alia duratione, in qua sit, eadem consequentia vi conuincitur. Nec refert, si dicas, nihil aliud esse rem pro quavis duratione, quam pro ea durare iuxta sententiam asserentem, durationem à re durante, & è contra rei esse, & existentiam à duratione non distingui. Eo quippe etiam supposito solum obtinebis ea duratione posteriori non autem decreto existendi de præfenti, & ab æterno transire formaliter contingens, & rem quamvis futuram non esse nunc, ad esse postea pro illo tunc, quo erit: quare futuritionem, quæ in eo transita formaliter stat, neque inadæquate eo decreto formaliter constitui, sed duratione posteriori.

7. Septimo contra eam sententiam arguitur: quia rem esse nunc formaliter futuram, nihil aliud est, quam esse posterius

RTEGA
ma. pari
D Via

posterius in rerum natura in existendo, comparatè ad instantans præsens: ut ex ipsa terminorum apprehensione patet: alit id habent res formaliter præcisè per non esse, seu negationem existentia nunc, & per esse, seu existentiam tempore posteriori, (ut in ipsa duratione priori, & posteriori, seu futura clarius, si potest certitur) quorum neutrum est decretum: ergo contingentis futuritionem est decretum. Respondet Viues sæpe d. 1. d. 10. d. 18. n. 44. & 45. negando maiorem. Primò: quia certo, & infallibiliter futurum de præsentis debet habere determinationem ad existendum postea, quam nequit de præsentis habere ab existentia postea, quæ non potest retrahi ad præsens, neque cū sui præsentis negatione sine contradictione coniungi, aut misceri: quare eam solum habere potest formaliter à decreto determinatè de præsentis existentiam futuri tempore posteriori, & cum negatione præsentis existentia amice componibili. Secundo: quia determinatio præsentis decreti sufficit, ut existat res postea: nec aliter possit euenire: quare cum hoc sit prius in eo stabit primaria futuritio rei; licet inde inferatur posterior illa rei futuritio, quam dicimus, completa per existentiam rei postea, & ex qua rursum, vera illa, & primaria formalis rei futuritio à posteriori inferatur. Dedit non solum solutionis secundæ verba, sed mentem: ea tamen aperta est principij petitio, & conclusionem ipsam pro solutione, & ratione dare: cuius nulla alia ratio, tentata sæpe, ab autore, redditur, quam existentia postea contingentia, quæ prima tangitur solutione: & cuius proinde confutatione impugnabitur.

8. Est igitur contra primam: quia, licet in priori naturæ ad existentiam contingentis postea contingentis sit existentia contingentis futuri postea, alit pro posteriori naturæ existentia eius postea ponenda, certo & infallibiliter ita est ponenda postea, ut non possit non poni: non secus atque ex suppositione, quod actu, & de præsentis idem contingens ex priori naturæ, & ex sua causa indifferenti contingens ponatur, in se pro actu secundo non potest non poni, nec contingens eum non ponatur: ac proinde certo, & infallibiliter positum de præsentis est: quidquid enim est, quamdiu, & ex suppositione, quod sit, necesse est esse, neque vlla est potestas, adhuc diuina, esseve potest, ut non existat de præsentis postea (cras v. g.) quod cras, vel de præsentis existere supponitur, alterutroque tempore in se existit: licet sit potestas ut non existat antecedenter natura ad eius existentiam: quia nulla est potestas, esseve potest ad coniungendum pro vlla duratione duplex contradictorium, ergo sublata omni determinatione, seu decreto Dei, ut cras, v. g., existat contingens, quod hodie ac de præsentis non existit, ex eo præcisè, quod pro posteriori naturæ ad suam causam in se postea cras existat, certo, & infallibiliter, ac necessariò necessitate consequente est cras existurum, & futurum, & ex nunc futurum, quin opus sit existentiam posterioris durationis ad præsentem retrahi seu anticipari, misceri cum præsentis existentia negatione, sed sua duratione posteriori esse, ut nunc sit ab illa res, quæ non est, futura, dicaturque: est enim futuritio ab absenti existentia constituta, ac denominata æqueque denominata, non secus atque præteritio; quin opus sit ut existentia anterior cum negatione præsentis miscatur: trahaturque ad tempus præsens, in quo est res, quæ decretum prædurans de futuri existentia posteriori per se formaliter, & è sui exigentia, & indigentia requirit; sed satis, si à Deo, pro ea duratione, pro qua rei existentia primo erit, conciperetur, illi foret, ut d. sequenti ostendimus; licet quia non ita à Deo concipi decreta sua in tempore deuo possunt, sed omnia in sua, & ex sua æternitate concepta sunt, ac necessariò, ita concipi debent, materialiter præconceptam tota æternitate requirant.

9. Octauò ex nuper dictis hanc Recentium Dominicanorum sententiam impugno, communemque nostram probo. Præteritio contingentis seu esse contingentis præteritum formaliter adæquare stat in eius non existentia nunc, & existentia tempore anteriori, quin formalem eius constitutionem iuret decretum de præteritione, aut existentia anteriori ipsius, à quo actiue existit antèius contingens: quare ex anteriori existentia contingentis illius, quæ non est de præsentis, & negatione existentia de præsentis certo, & infallibiliter præteritio illius, quod nunc, & de

præsentis præteritum est, formaliter adæquare constituitur: ergo, licet futura rei existentia postea, non sit nunc, cum de præsentis res est futura, in illa tamen, & negatione eius præsentis stabit adæquata formalis futuritio, quæ res sit nunc, & de præsentis futura, siquæ abique vilo decreto, ex eis solis res formaliter erit. Respondet Viues d. 18. n. 48. præteritionem rei esse solum denominationem extrinsecam ab existentia eius, quæ fuit, alit futuritionem non ab existentia postea, sed à determinatione præsentis ad ipsam: dicit quia, vel cæcus, videat ea solutione principium peti, & respondet concinuit, reddit eius disparitatis rationem solutione secundæ: quia res fuit: cum de præsentis erat, determinata erat ad esse, & postea determinata manet proflus ad fuisse, neque ad non esse, vel non fuisse contingentiam habet; at vero futurum contingens, cum nondum fuerit, nec sit, determinatum non est ad esse postea.

10. Hoc tamen impugnatum est n. 8. cum solutione 2. ad argumentum 7. à qua non differt, æque enim præteritum atque futurum contingens antecedenter potest non esse in sua duratione: et ex suppositione, quod sit, necesse est esse, quæ suppositione vel futurum, vel præteritum, est atque constituitur pro nunc, ac non sine illa quare, & determinatè, ac necessariò est, vel futurum, vel præteritum infallibiliter, est de præsentis nulla sit decreti determinatio, ut postea sit, vel antea fuerit. Verum quid est, quod profundè obseruauit de præteritis Anselmus libro de concordia præscientia cū lib. arbitrii. columna 2. in re præterita est quoddam, quod non est in re præsentis, aut futura. Nunquàm enim fieri potest, ut res quæ præterita est, fiat non præterita: sicut res quædam, quæ præsens est, potest fieri non præsens: & aliqua res, quæ non necessitate futura est, potest fieri, ut non sit futura. Cuius ratio est, quia, cum duratione signa, & instantia omnia naturæ, cum causæ ad vtrumlibet indifferentes, & potentis, tum contingentis effectus, qui in seipso pro illa sua anteriori duratione ita fuit, abierunt, nequeant rursum ad rerum naturam reduci, ac reuocari: neque nunc, neque vlla alia duratione, quæ fuerit, eam in qua, & pro qua contingens existit, sublecuta, vlla iam est, ut non fuerit, potestas quare, & fuisse omnino necessarium nunc est, & non fuisse prius impossibile: cum tamen in re præsentis contingenti, aut futura, cuius nondum elapsa duratio est, ut pro sua duratione, vel præsentis, vel futura non sit, absolute sit potestas antecedens, ex qua absolute non esse possit licet potestare consequenti non possit, vel nunc vel postea non esse, sed necessariò de præsentis sit, vel sit futurum, ut diamus ac proinde cum eiusmodi consequens futuri in seipso necessitas ex nunc futuritionem eius constituat, determinatè, ac necessariò futurum esse facit contingens, quod de facto erit.

11. Nonò tandem, (ut plura scribendi in re adeo clara tædio reliquis abstineam) eandem Dominicanorum sententiam ad hominem impugno, & communem nostram ostendo primò: quia futura hæc, eorumque futuritione absolutam in decreto Dei, cognosci tanquam in medio, & Viues, & reliqui iuniores Thomistæ consentiunt: ergo futura non sunt formaliter futura per decretum: nec hæc est eorum formalis futuritio: nihil enim medium est ad sui cognitionem. Secundo: conueniunt illi etiam futura, eorumque futuritionem in seipsis non posse cognosci: ergo nec decretum est eorum futuritio: patet, quia hoc in seipso cognoscitur: quare, si decretum futuritio ipsa futuri formaliter est, nequit decretum in se cognosci, quin in se etiam futuritio, & futura, quæ talia, cognoscantur, ni contradictoria admittantur. Tertiò: malitia peccati crastini, vel alterius etiam futuri, (v. g. peccati Antichristi) futura, nunc, vereque futura est, & peccatum quia peccatum formaliter, per illam tale ex nunc, imò ex æternitate datur Dei decretum, aut determinatio ad malitiam peccati, neque ad peccatum quædam, discrepabit à Caluino nec ad materiale ipsum physica præmonitio, quæ cum formali connectitur peccati futuri, nunc, aut ex æternitate est: ergo malitia peccati futuri ex nunc, & ex æternitate, seu formali peccati datur ex nunc, & ex æternitate vera futuritio abique eius decreto, aut determinatione, quæ nunc sit aut ex æternitate fuerit: ergo futuritio contingentium aliorum absque eiusmodi decreto continetur. Respondet Viues d. 18. n. 52.

nam, s. sequenti tomo se respondurum; interim vero admitti posse decretum Dei ab æterno intrinsecè efficax, circa malitiam formalem peccati, vt duo includat tale decretum Dei circa peccatum, & præfinitionem, ac prædeterminationem circa materiale, & permissionem circa malitiam, & formale illius: sed si permissio, quæ est in eo decreto ad malitiam de se, cum illa infallibiliter connexa sit, (vt ad solutionem opus est,) cum sit connexio illa & determinatio antecedens, & duratione, & natura aperte est præfinitio diuina malitiæ, & formalis peccati, nec solum materialis, quæ verbis etiam ipsis, quibus Dominicus consentiendum Caluino fatetur, plane suus Viues solutione consentit. Melius ergo erat illi, à male solutorum more, sua illa solutionis dilatione teneri, quam in adeo præceptis agi.

11. Missum nunc facio permissiois nomine eum ab vi, ac proinde in ea connexionem cum malitia, & formali peccati futuri admisisse. Neque enim permissio de se cum peccato connexa est, nisi medium cum permissa malitia connexum sit, neque item impermissum obiectum, seu effectum de se tendit positue: quocirca, ni prædeterminationem physicam ad formale peccati futuri, tanquam medium admittat, nequit in decreto illo, quæ permissum est malitiæ, connexionem cum malitia, & determinationem, vt postea fit, assignare: & ne tunc quidem argumenti vires infringat: cum physica illa prædeterminatio malitiæ future nunc, ne dum æternitate tota antea, ex qua malitia futura est, nondum sit. Porro omnia, quæ pro sua, & contra nostram communem sententiam Dominici Recentiores inducunt, vel ad hominem & nostri Ribadeneyra doctrina de necessitate veritatis præsentis ad veritatem propositionum de futuro contingentis sunt, quam reliqui Societatis nostræ Doctores abiecerunt, abiciuntque, & nos deinceps consutabimus non paucis: vel ea non penetrata futuri contingentis ex parte vna contingentia in causis suis, & actu primo, quibus, & in ordine ad quas, contingens est, cum eis contingenter adiungatur; & ex alia parte necessitate effendi in se, vbi primum est, siue ex suppositione, quod pro sua posteriori duratione sit: vnde cum hac existentia posteriori rei in futuritio constituitur, futuritio contingentis in se certa ac necessaria est; neque ea certitudine differens à certitudine & necessitate futuri non contingentis, sed omnino necessarij, sed alia, scilicet, necessitate antecedenti, in suis causis, quibus illud coniungi necesse etiam est: cum ergo argumenta omnia horum Ignoratio, at inde ortis æquiuocationibus innituntur, singularium ea diluere otiosum erit: solum aduerto, nihil pro sua sententia à Dominicanis itis afferri, quod in contingentem præsentem, vel de præterito insit eadem, vi contra coldem nequeat.

13. Quæ obiciuntur à Thomistis pro sua sententia, disiecta sunt impugnationibus solutionum à Viues adhibitarum, omniaque ei innituntur principio notissime falso: quod vere futurum, ac non factum, aliquam actualem sui formam tempore præsentem, ex quo futurum est, debet habere, nec satis esse negationem actualem de præsentem, quam etiam habent pure possibilis: sed ordinem actualem ad existendum postea, qui intrinsecus rei existentie esse nequit, sed extrinsecus à decreto; cum tamen futuritioem sola actuali futuri negatione, sed posteriori eiusdem existentia compleatur: quare implicat totam eius formam actu, & de præsentem esse, nec ordine vilo actuali ad existentiam opus habeat, quæ extrinsecus posteriori compleatur: vti in omni extrinsecas denominatione pura vti videtur: quæ verò ex S. Thom. de effectus in suis causis futuritione pro se etiam assumunt, de futuritione penes signa prioritaris, & posterioritaris nature, & causalitatis sunt, imitativa nimirum, ac non propria futuritione temporaria, de qua hic disputatur.

CERTAMEN II.

Vera communis contingentium futuritionis sententia explicata, atque in doctos Recentiores animaduersio.

1. Vera omniumque, siue Philosophorum, siue Theologorum cæterorum communis sententia est: contingentium futuritionem (putam, & perfectam intellige, iuxta mox dicenda) sola negatione existentie contingentis in duratione, seu æternitate antea ad ipsum, in qua, & ex qua pure futurum est, & existentie eiusdem pro duratione posteriori formaliter adequatè constitui. Longum esset præfatos omnes ita docentes, vel citare; ideo Recentiores aliquot tantummodo referam, apud quos, vel generatim, vel singularim reliqui videantur: ita Vaquez, Soarius, & Valentia in sequentibus citandi, & vbiunque de futurorum præfentia, vel obiter, vel ex professo disputant. Herize 1. part. d. 6. capite 6. Fallouis quæstione 14. articulo 13. numero 66. Petr. Hurtado d. 9. de anima lect. 6. sub sect. 1. Theophil. Raynaud. d. 2. disciplin. Moral. numero 342. Ruiz tomo de Scientia Dei d. 23. Alarcon tractat. de Scient. Dei d. 4. capite 1. numero 3. & 5. Bartolus Amicus tractat. 21. Logic. d. 4. dub. 4. Francisc. Lugo 1. de Deo vno d. 29. capite secundo, numero 14. Ribadeneyra d. 10. de Scientia capite primo, Pasqualig. tom. 1. d. 25. section. 2. numero 17. licet in præcedentibus aliquid æquiuocationis passus videatur Quirós 1. tractat. de Scient. d. 26. section. 2. numero sexto, Borull. de sensibus Scient. med. d. 1. section. 2. numero 13. asserens eam esse omnium Societatis Doctorum sententiam, Diceret tamen melius eam non solum omnium Doctorum, sed & Grammaticorum; atque vniuersim omnium hominum sensum esse: quorum syllabum non minuant pauculi, qui contra vocum, & terminorum, quibus vtuntur sensum, & apprehensionem, etiam suam, vt vidimus, obliuato sententiam ferunt.

2. Sententia huius probationes datæ à nobis abunde sunt cert. i. toto: quare pro quæstionis elatiori decisione notandum est primo: futurum, quæ tale, siue rei futuritionem in duplici differentia esse vel putam, vel non putam, seu præfinitu talem: sicut de possibilitate dicebamus: quare, sicut pura rei possibilitas, addit in super negationem absolutam existentie absolute in quavis temporis differentia: ita, & pura rei futuritio duo dicit: & absolutam negationem existentie in duratione præfentem, respectu cuius futura est, & dicitur, & absolutam eius existentiam in duratione posteriori. Vnde rei futuritio intrinseca illi adequatè non est; sed partim intrinseca partim extrinseca: intrinseca, quatenus eius existentiam absolutam ipsi intrinsecam & identitatem pro posteriori duratione importat; extrinseca, quatenus pro præfenti anteriori tempore negationem absolutam existentie rei ipsi coniungibilem deuoluit: sicut autem possibilitas præfinita solam dicit non repugnantiam absolute existentie rei possibilis, cuius proinde existentiam absolutam non ab omni, imo neque ab aliqua remouet duratione, quare, & rebus absolute pro aliqua, imo, & pro omni duratione (si quæ sint, esse possunt) existentibus, & extituri competit: ita & futuritio præfinita rebus de præfenti antea duratione, etiam existentibus competit: solumque dicit eorum durationem præfenti anteriore totam absolute existentie earum durationem non claudi, sed porrigi vltius, & extendi: quo etiam pacto de præfinitione rerum philosophandum erit, quanquam præfinitio, si perfecta sit, & absoluta tempore præfenti atque posteriori, respectu cuius, & pro quo præfinita absolute res est absolute eius existentie negationem inuoluit, secus si imperfecta sit præfinitio præfinito imperfecto verborum significata. Vnde Deo æterne omnino existentem